

# Det tidlige sprog 0-3 år

– et fælles ansvar

TYRKISK





## Erken dil (0-9 aylık)

### Çocuğunuzun doğduğu anda

- Dil deneyiminin olduğunu biliyor musunuz?
- Çeşitli sesleri tamamen ayırt edebildiğini biliyor musunuz?
- Ve bir kaç hafta içinde kendi anadillerini tanıyabildiklerini biliyor musunuz?

### Bunları biliyor musunuz

- Bütün bebekler mırıldanır – Sağır bebekler dahil olmak üzere (6 aylık olana kadar)?
- Yeni doğan bir bebek yetişkin insanların yüz ifadelerini taklit edebilir?

### Peki bunları biliyor musunuz

- Bebeğin erken göz teması, sesleri, ağlaması ve hırıltısı sizinle kurmak istediği küçük konuşmaların bir parçasıdır?
- Çok yakın iletişim anında bebeğiniz sizin bakışlarınızın yönünü, tepkinizi ve sesinizi okur ve bunun bebeğinizin daha sonraki kelime hazinesinin gelişmesiyle doğrudan ilişkisi vardır.
- Çocuğunuzun günlük hayatında ne kadar çok ilgi durumları olursa, çocuğunuz daha çabuk kelimeler öğrenir.



## Erken dil (0-9 aylık)

### Biliyorsunuz çocuğunuz daha 9 aylıkken

- Başka bir kişinin dikkatini çekmek ister?
- Yetişkinlerin eylemlerini taklit etmeye başlar – ayrıca ses ve ses tonlamalarını taklit eder?
- Seslerin hangi eşyalara ait olduğunu ayırt edebilir (telefon, anahtar).

### Çocuğunuzun dil gelişimine şu şekilde yardımcı olabilirsiniz:

- Çocuğın sinyallerini pozitif bir şekilde cevaplayın ve bunu iletişimin önemli bir parçası olarak nitelendirin.
- Çocuğunuz sesleri ile neler söylemeye çalışıyor tahmin etmeye çalışın. Ve kelimeyi söyleyin !
- Çocuğunuzla oyunlar oynayın. Örneğin işaretlerinizi kullanarak çocuğunuzla oynayın. Alıp verme ve eşyaları saklama oyunlarında oynayabilirsiniz.
- Çocuğunuzla şarkılar söyleyin.
- Günlük hayatta ki yeniliklerde ve hareketlerde ortak noktanız olsun. Yüz yüze.



## Erken dil (0-9 aylık)

### İki dilli çocuk

- Eğer ikinci dil olarak danca ile yetişiyorsa bu çocuğunuzun anadilinin gelişmiş olduğunun göstergesidir.
- Çocuğunuz anadildeki deneyimleri sayesinde danimarkacayı öğrenir.
- Bu yüzden anadilinizi güçlendirmeniz ve çocuğunuzla konuşmanız çok önemlidir.



## Çocuğunuzun duygularını ve ilgisini ifade etmesinde yardımcı olun

Çocuğunuz gülüyor ve siz şöyle diyorsunuz: "Senin mutlu olduğunu görebiliyorum!"



## Çocuğunuzun iyi gözlemleyin, deneyimlerinizi çocuğunuzla paylaşın ve anlam yükleyin

Çocuğunuz tek çorabını kaybetti ve ayak parmaklarını tutuyor, ve örneğin siz şöyle diyorsunuz: "Hey! Senin çorabın kaybolmuş!"





## Çocuğunuzun dil gelişimi 9 ay ile 3 yaş arası

### Bunları biliyorsunuz

- Biliyorsunuz çocuğunuz yaklaşık 11- 13 aylıkken nesneleri yani eşyaları işaret edebilir?
- Çocuğunuzun yüz ifadesi ve el kol hareketleri dil gelişiminde önemli bir rol oynar?

Belki çocuğunuz bir nesneyi işaret ederken söylediği ilk kelime " şu veya o" olur. Belki çocuğunuz kolunu gererekte bir nesneyi gösterebilir.

11- 13 ay arasında ki bir çocuk başka ayrıntılar kullanarak da iletişim kurabilir- örneğin kollarını sallayarak bir şeyin kaybolduğunu anlatabilir yada biri gelirken veya giderken el sallayabilir.



Çocuğunuz elindeki muz parçasıyla birlikte elini size uzatır ve şöyle der "Da!"  
Sende şöyle söylersin: "Evet, sende bir muz var!"



## Çocuğunuzun dil gelişimi 9 ay ile 3 yaş arası

### Biliyormusunuz, çocuğunuz

- 8 aylıkken yaklaşık 10 veya 20 kelime anlayabilir
- 15 aylıkken yaklaşık 100 kelime anlayabilir, ama sadece 10 veya 20 kelime söyleyebilir

Çocuğunuzun dikkatini çeken şeye sizde bakın ve onun hakkında konuşun.

Çocuğunuzun tekrarlayabilmesi için zaman tanıyın.

Çocuğuna bir şey söylediğinde – Sabırla bir kaç saniye bekle- Cesaret vermek için çocuğa bak- Ve belki sonra sözcük çocuğun ağızından kendiliğinden çıkar.

Yada çocuğunuz kendi bir şey söyleyene kadar bekleyin ve sonra siz benzer sesler ve kelimeler ile cevap verin.

Çocuğunuzun sorularını yanıtlayın.



Çocuğuna verebileceğin sadece küçük bir yudum meyve suyu kaldığında, çocuğunuzun sorup daha fazla istemesi için fırsat ver.

Çocuğunuz bardağı uzatıyor ve şöyle söylüyor: "Duus!" Sende kafanı sallıyorsun ve şöyle cevap veriyorsun: Meyve Suyu (Juice). Peki, sen daha fazla meyve suyu istiyorsun!



## Çocuğunuzun dil gelişimi 9 ay ile 3 yaş arası

### Biliyorsunuz, eğer

- Söyleyecek bir şeyiniz varsa ve sizi dinlemek isteyen biri olduğunu hissettiğinizde iletişim isteğiniz artar.
- Çocuğunuzun duygularına ve hareketlerine anlam ve değer katarak ona yardımcı olabilirsiniz
- Çocuğunuz onunla ne zaman iletişim kurmak istediğinizi ve ne zaman sadece kelimeleri duymak istediğinizi anlar!



**Cümleleri tam kur ve sadece işaret etmekten kaçın.**

Ayakkabıyı alabilirmiyim?  
veya Ayakkabıyı bana verirmisin?



**Çocuğunuzun konuşma tarzını kabul edin. Siz ise cümleyi doğru tekrarlayın**

Örneğin çocuğunuz şöyle söyleirse:  
"Dador dører!"

Sizde şöyle söyleyin: "Evet, traktör gidiyor"





## Çocuđunla birlikte oyun oyna, oku ve şarki söyle

Çocuđunla birlikte oyunlar oyna, örneğin "Klappe, klappe kage" ve örneğin diğer şarki oyunları "Lille Peter Edderkop", "Mariehønnen Evigglad", bu tarz oyunlar hem çok eğlenceli hemde çocuğunuzun dil gelişiminde yararlı olur.

Büyük resimli ve parlak renkli resim kitapları kullanmanız iyi olur. Küçük çocuğunuz renkleri ve şekilleri ayırt edebilir.



- Kendiniz evde ki resimlerinizden oluşan küçük bir kitap hazırlamaya çalışın. Örneğin resimler şöyle olabilir: büyükbaba/ büyükanne, kedi, anne, baba, kardeşler, salıncak, tavşan, çocuğunuzun kendi bardağı, çocuğunuzun yatağı, gördüğünüz itfaiye aracı vs. Kitaba defalarca kez birlikte bakın.

Şarki söylerken ve masal anlatırken el kuklaları çocuğunuzun dikkatini çeker ve korur.

## Sproget vokser, når I taler sammen

Birlikte resimli bir kitaba bakıyorsunuz. Çocuğunuz şöyle söylüyor: Bebek uyudu (işaret ederek size bakıyor)  
Sizde şöyle söylüyorsunuz: Evet, bebek uyudu.....  
Onu uyandırmamak için sessiz olmak zorundayız.



Kütüphaneyide kullanın.  
Çocuğunuzun bilmediği şeylerden de bahsedin. Örneğin yabani hayvanlar, diğer ülkelerde ki çocuklar, garip araçlar.  
Birlikte çocuk kanallarını izleyin ve gördüğünüz şeyler hakkında konuşun!



## Dil birlikte konuştukca daha da büyür İyi işitme

Çocuğunuzda soğuk algınlığı ve orta kulak iltihabından sonra bir kaç ay işitme sorunu yaşanabilir. Bu dönemde sesleri işitme konusunda zorluklar olabilir.

İyi bir işitme dil gelişimi konusunda çok önemlidir.

Eğer çocuğunuzun dil gelişimi konusunda endişeleriniz varsa, çocuğunuzun kulaklarını kulak doktoru tarafından kontrol ettirin.

### Yardım gerektiren belirtiler

- Eğer 6 aylık bir çocuk başkalarının konuşmalarına mırıldanmıyor veya tepki vermiyorsa
- Eğer 1½ yaşında ki çocuk hiç kelime kullanmaya başlamamışsa yardım gereklidir.
- Eğer 2 yaşında ki çocuk istek ve ihtiyaçlarını ifade etmek için sadece bir kaç kelime kullanıyorsa.
- Eğer çocuğunuz işaret etmiyor, yüz ifadesi değiştirmiyor veya diğer sözel olmayan ifadeleri kullanmıyorsa, bu çocuğunuzda daha sonra dil zorlukları gelişebileceğinin göstergesidir.

Veya başka herhangi bir durumda eğer çocuğunuz çevresi ile iletişim kurmak istemiyor ve ilgisi yoksa yardım gereklidir.



## Links

- [www.biblioteket.sonderborg.dk](http://www.biblioteket.sonderborg.dk)
- [www.sprogpakken.dk](http://www.sprogpakken.dk)
- eller søg på nettet efter f.eks. 'små børns sprog', 'sprogstimulering', 'sprogudvikling', 'babytegn' osv.



Du kan også finde denne og andre brochurer online på

[www.sonderborgkommune.dk](http://www.sonderborgkommune.dk) > Borger > Pasning, skole og familie > Dagpleje, vuggestue og børnehave > Særlige tiltag 0-6 år



[www.sonderborgkommune.dk](http://www.sonderborgkommune.dk)

Sønderborg Kommune  
Børn og Uddannelse  
Voldgade 5  
6400 Sønderborg  
T 8872 6400  
[post@sonderborg.dk](mailto:post@sonderborg.dk)